

Menetrend

Azért becsülöm Koncz Zsuzsát, mert nem törekszik arra, hogy évente készítsen nagylemezt. Akkor jelentkezik a lemezziacon, amikor elkészül egy színvonalas programja, legtöbbször a Fonográf együttes segítségével. Ilyen jelentkezés a tizenharmadik is: Menetrend címmel. Míg éveket vártunk az újabb Koncz-lemezre, addig a szerzőgárda megfeszítve azon dolgozott, hogy zenében és dalszövegekben egyaránt színvonalasabb munka kerüljön ki a stúdióból. Ezen az LP-n a Dimenzió együttes néhány tagja is vendégeskedik, kiválóan segítve Koncz Zsuzsa új hangzásvilágát. *Dés László* szaxofon — *Göz László* pozán — *Tóth Tamás* fretless-basszusgitár-játéka, a *Toldy Ferenc* Gimnázium diákjainak vokálja, a *Ragtime* együttes ad új hangot a Koncz-lemezre. A *Fonográf* a tőle megszokott stílusban kíséri az énekesnőt, jól kidolgozott zenével, pontosan bekapcsolódó szólókkal. Igen, ezért érdemes több hónapot, esetleg évet eltölteni a Rottenbiller utcában.

A dalok szövegét Bródy János írta. Az első 80 év-et pedig Koncz Zsuzsa. A zeneszerző: Tolcsvay László (ezúttal nem Szórényi!) Irni kellene a dalokról is, mivel minden valamire való lemezajánló ezt teszi. Leírják melyik kompozíció a legjobb vagy támadják a gyengébbben sikerült szerzeményeket. A Menetrend esetében nehéz a lemezajánló dolga, melyik legyen az a szám, amelyik a legjobb, amelyik mindenki figyelmébe ajánlható. Azt hiszem, ilyen nincs Koncz Zsuzsa lemezén. Mert mindegyik egyformán kedves, egyformán színvonalas. Hiába mondom azt, hogy a Különvontok a legkiemelkedőbb, mikor mellette szót kér az Amerika (József Áronról szól), vagy a Vurstli, a Holnapra kész. S akkor miért szoruljon a második helyre a Vendégek, amikor ez a dal is igen kimagasló, a Csillagvirág azonban tényleg a második helyezett. A lassúbb, szövegeiben

igen sokat mondó szerzemények is kiáltoznak az első helyért: a Szőlj kedvesem, és a John Lennon emlékére írott Az első 80 év.

Ezzel tulajdonképpen ki is mentettem magamat, s egyben a lemezen szereplő kilenc dal első illetve második díjazásával el is mondtam a véleményemet az új Koncz-albumról. Olyan lemez ez, amelyen minden szerzemény egyenrangú, egyforma gonddal készített, kidolgozott kompozíció. (Persze aki nem ért egyet, jelezen!)

Illik még szólni a lemezborítóról is, mivel mostanában igen gyöngye kivételével a tasakokat látni a kirakatokban (nézd meg a Komár-borítót!) Egy új név, de vezetékneve valamit sejtet: Koncz András készítette a puritán borítót, amelyről az énekesnő rasztell-pontos arcképe néz velünk szembe. A belső borítón fényképkavalkád szerepel: József Áronról John Lennonig. A képeket a dalok mondandójával szinkronban válogatta a tervező. Épp ezért lett olyan sokszínű...

Bo. T.

Koncert az oktatási épületben

Az egri Harmonika trió november 18-án a Szegedi Orvostudományi Egyetem oktatási épületében 17 és 19 órai kezdettel koncertet ad

A Harmonika trió műsorán Bach, Händel, Bartók Béla, Ka-

balevszki, Gounod és Fauré műveket szerepelnek. Harmonika szólistát Balázs Tivadar, Cselényi László és Kovács Péter adnak.

Koncertjegyek, 20 Ft-os árban, a SZOTE Közművelődési titkárságán kaphatók (Dóm tér 5.).

Volt(?) egyszer a BSZM...

(válasz Czike Krisztinának)

Egy kisérlet csődöt mondott. A sikertelenség okaival ma már csak azért érdemes foglalkozni, hogy esetleg azok, akik valami hasonló vállalkozásba kezdenének, okuljanak.

Ma az amatőr színpadi mozgalom halódik Szegeden. Ezt az elmaradó bemutatók, a patinás színpadok hiányos próbái jelzik. Két éve még nem ez volt a helyzet. Sokkal többen vágytak a deszkákra, sokkal többen akartak elmondani valamit a színpad nyelvében másoknak. A régtóta működő színpadok nem tudtak minden jelentkezőnek szerepet, munkát adni.

Ekkor vetődött fel, hogy alakítsuk meg a Bölcsész Színjátszó Műhelyt. A társaság célja kezdetül az volt, hogy itt minden tag kedve szerint dolgozhasson.

Engem régen foglalkoztatott egy darab megvalósítása, s ezt — Sarkadi Oszlopos Simeonját — a társaság elfogadta első bemutatónak. Kemény fának tűnt, de vállaltuk.

A próbák több mint négy hónapig tartottak, és közben a kezdeti elképzeléseim alaposan megváltoztak. Vagyis pontosabban: az „képzeletem a társaság arcúlatára alakult át. A formabontó, újszerű megoldásokból semmi sem lett, mert ezekkel a többség szembe fordult. Én engedtem az ellenvetéseknek, próbáltam egyfajta „a többség szava dönt” rendszert bevezetni. Ma már tudom, hogy így nem lehet amatőr színjátszást csinálni.

Az előadás, az előbbieknél, igencsak a hagyományos színház felé közelített. Sokaknak tetszett a bemutató. S ez majdnem mindenkit maximálisan kielégített. Talán csak a főszereplőnek maradt keserű a szája. Amikor vele, a kezdet kezdetén a darabról beszélgettünk, egyáltalán nem ilyenek képzeltük el.

Sajnos, ennek a csalódásnak a hatására ő elhatározta, hogy szakít a társasággal. Téves az a felfogás, hogy nem lehetett volna megtalálni az utódját. Csak nagyon nehéz lett volna egy új főszereplővel újrapróbálni a darabot. Szerintem, az amatőröknel rendkívül fontos, hogy a próbákat is élvezze. Azok számára, akik egyszer már betanulták ezeket a szerepeket, monoton és unalmas lett volna az újítás.

Aztán már a társaság egészének igazán munkát adó új darabot nem sikerült találni. Itt ütközött ki a „mindenki beleszóhat” problémája. Az általam ajánlott darabokat elvetették — illetve el sem olvasta mindenki —, de jobban megfelelőt senki sem ajánlott. Végül elhatároztuk, hogy megpróbálkozunk Déry Tibor Talpsimogatójával. Azt hittem, hogy ezt a darabot mindenki megfelelően tartja. Már elkezdődtek a próbák, amikor megtudtam Tóled, hogy szerinted „semmitérő”.

Nagyon sematizálnám a kérdést, ha csak az előbb vázolt problémákban látnám a sikertelenség okát. Általános, nemcsak a színpad volt tagjaira jellemző, hogy nem érzünk felelősséget egymás iránt a közösségi dolgainkban. A darabot egy-két szereplő hiányzásakor lehetetlen próbálni. Az elkészés rablógazdalkodás a társak idejével. Ezt képtelen volt belátni a színpad volt tagjainak egy része. A Tabarin rendezője pedig például azért nem kapott amatőr rendezői képzést, mert a kérdéses előadás előtt egy nappal az egyik szereplő úgy gondolta, hogy ő inkább hazautazik!!

S talán az Oszlopos Simeon főszereplője sem gondolta végig, hogy ha a saját munkájával együtt mások tengersok fáradságát is kidobja, ezzel mennyi kárt okoz.

Néhányan a színpadból „kész művészeknek” képzelték magukat. Elzárkóztak a készségfejlesztő munka elől, sőt a próba előtti alapos belemegítést is feleslegesnek tartották, nem ismerték el annak nyilvánvaló hasznát, szükségességét.

S most, hogy újjáalakult a BSZM? Nagyon örülök neki! Sok sikert kívánok a munkához!

Talán sikerül majd kellően reklámozni az előadásaitokat. Bár meggyőződésem, hogy a régi BSZM valamennyi előadásának a látogatottsága semmi kívánivalót nem hagyott maga után. A plakátkészítésen és a közönségen semmi sem múlt.

BÖLE ISTVÁN,
a BSZM volt vezetője

Tanulmányok a nyelvésajátítás köréből

A tartalomról

A Nyelvtudományi Értekezések 107. füzeteként jelent meg Lengyel Zsoltnak, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola docensének, főigazgató-helyettesének tanulmánygyűjteménye. Alapvető hiányokat pótolnak az írások, és remélhetőleg módszertani útmutatásait sokan fel fogják használni kutatásaikban. A Chomsky-féle generatív nyelvészlelet és a gyermeknyelv kapcsolatának bemutatásával foglalkozik az első rész, a magyar nyelvű szakirodalom adósságait igyekezve pótolni. Fontos ez a tanulmány azért is, mert felhívja a figyelmet arra, hogy a gyermek nyelvi fejlődését vizsgálva sok rokon tudománynak adhatunk nélkülözhetetlen információkat. A következő tanulmányok tudományágak (gyermeknyelv-kutatás) már vizsgáltabb részeivel foglalkoznak. Jelentőségek a korszerű módszerek felhasználásában, és a szinte „naprakészen” citált szakirodalom felvonultatásában van.

Az utolsónak közölt tanulmány (Kommunikációs vizsgálatok) témája először szerepel a magyar szakirodalomban. Ez a rész csak a verbális kommunikációt kutatja, inkább csak problémafelvető céllal. A nemzetközi szakirodalom érdeklődése is mostanában kezd a kérdés felé fordulni. Lengyel Zsolt tanulmánya az első lehetett volna a világban, vagy legalábbis az első néhány között. ha...

A kiadásról

...ha abban az évben megjelent volna írása, amikor a nyomdába érkezett. Tudom, hogy az Akadémiai Kiadó rengeteg nyomtatványt ad ki kis példányszámúban, és ezért nyilván nagyobb áttűtési idő, mint az átlagos mint más kiadóké stb. De az élvizáznál kellene hogy a korszerűség rovására ne menjen a csúszás. Pontosítva, miről is van

szó: 1977-ben került nyomdába a Tanulmányok... kézirata, megjelenés: 1981 nyara. Négy évig talán nem lett volna szükségű várni az érdeklődőket. Mert a gyermeknyelv iránt érdeklődők száma egyre nő. Jól példázza ezt a legutóbbi Szegeden rendezett, Gyermeknyelvi Konferencia is. Es ha már érdeklődők vannak, akkor nyilván szeretnének maguknak a tanulmánygyűjteményből is. De nincsen.

A terjesztésről

Legalábbis Szegeden. A Nyelvtudományi Értekezések füzetéből elég rapszódikusnak kapnak a szegedi könyvesboltok. Jelenleg 93-as, 96-os, 97-es, 105-ös számot lehet vásárolni. Az üzletvezetők kérdéseire elmondták, hogy van olyan szám, amelyből száznál is több érkezik, sokról pedig nem is hallottak. Városunkban legalább 1000—1200 ember foglalkozik „hivatalból” a magyar nyelvvel (tanítja vagy tanulja egyetemi, főiskolai szinten, tanítja a középiskolákban stb.), és közülük valószínűleg akár 20—30, aki mélyebben érdeklődik egy-egy olyan témakör iránt, amelyekkel a szerzők foglalkoznak tanulmányaikban. Persze az érdeklődők megrendelhetik az Akadémiai Kiadónál a kívánt könyvet (füzetet), de nem lenne célszerűbb, ha minden számából érkezne Szegedre a NY. tud.-i Ért.-nek — legfeljebb kevesebb.

Visszakanyarodva az első részhez szeretném felhívni a figyelmet Lengyel Zsolt közeljövőben megjelenő könyvére, amely közérthetően foglalkozik a gyermeknyelvi problémákkal.

— emk —

Mi is vagyunk...

Ha azt kérdezzük valakitől, Szegeden hány felsőoktatási intézmény van, akkor általában ötöt tudnak felsorolni a megkérdezettek. A nagy intézmények közül mindenki ismeri a JATE-t, a SZOTE-t, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolát, kevesebben tudnak viszont az Elelmiszeripari és a Zeneművészeti Főiskoláról. S még ennél is kevesebben tudnak az Orvostovábbképző Intézet Egészségügyi Főiskolai Karáról. Magyarán ez azzal is, hogy nem a városközpontban, hanem Újszegeden, a régi Állami Védőnőképző Intézet helyén működik a főiskolai kar.

Iskolánk 1975-ben kapta meg a főiskolai rangot, (Korábban 2 éves Védőnőképző volt, mely okleveles védőnőket bocsátott ki.) Azóta a képzés tanulmányi ideje 3 évre növekedett, mely idő alatt a hallgatók megfelelő elméleti és gyakorlati képzésben részesülnek. Az első évben inkább az alapozó tárgyakkal ismerkedhettünk meg, így többek közt anatómiával, körélettannal, mikrobiológiával, gyermek fiziológiával, társadalom orvostan alapjaival, a latin és az orosz nyelvvel, pedagógiával, pszichológiával. Gyakorlati ismereteket ebben az első évben csak pedagógia és pszichológia tárgyakból szereztünk, évközi óvodai-iskolai hospitálásaink alkalmával, melyeket elméleti, illetve csecsemőotthoni gyakorlatunk során alkalmazhattuk.

Másodévbén tanuljuk meg a védőnői hivatás szakismereteit. Tantárgyaink kibővülnek csecsemő- és gyermekgyógyászattal, gyógyszerterápiával, elsősegélynyújtással és neuropszichiátriával, a marxista tárgyak közül pedig politikai gazdaságtant és tudományos szocializmust tanulunk. Másodévbén gyermekgyógyászati gyakorlatokon veszünk részt, huzamosabb időt újszülött- és csecsemőosztályokon töltünk, de lehetőség szerint eljutunk minden olyan szakrendelésre ahová

gondozottaink kerülhetnek. Az év végén kéthetes szülészeti-nőgyógyászati és kéthetes gyermekgyógyászati gyakorlaton veszünk részt.

Harmadikban féléves tantárgyként megjelenik a sebészet, belgyógyászat, egészségnevelés, etika és magyar munkaszervelemény-története. A hatodik félévünk teljes egészében gyakorlat, melynek felét városban, felét faluban töltjük le. Ezalatt az idő alatt a két és fél év alatt szerzett ismereteinket gyakorlati síkon alkalmazzuk és a védőnői hivatás teendőit látjuk el. A hatodik félév végén komplex államvizsgát teszünk.

Mindezek mellett a mozgalmi munkákról is szeretnénk egy pár szót szólni. Iskolánkban közel 240 KISZ-tag van. Programaink eléggé változatosak. Igyekszünk KISZ-tagjaink igényeit felmérni, s ez alapján összeállítani mind az alapszervezeti, mind az IKB-akcióprogramját. Hagymánnyá vált a gólyatábor, melyre leendő elsőéveseinket hívjuk meg. Minden évben részt veszünk a városi KISZ-bizottság által szervezett vezetőképzésben.

KISZ-szervezetünknek jól felszerelt stúdiója van. A stúdió mellett ifjúsági klub is működik, hétfőn, csütörtökön és vasárnap. Állandó programként szerepel a vasárnap disco, és a csütörtök esti filmvetítés. Jogatfolyamatot is indítottunk, mely iránt nagy érdeklődést tanúsítottak a hallgatók. Ezen kívül programjainkban szerepel még táncház, politikai előadás, műsoros est, élménybeszámoló, lemezbemutató, rock-koncert, polbeat est stb. Legutóbb kirakódó vásárt szerveztünk „Adok veszek” címmel, amely nagy sikert aratott.

Igyekszünk bekapcsolódni a város kulturális életébe, látogatjuk a más intézmények által szervezett programokat, s szeretnénk, ha ez kölcsönös lenne.

VÁRNAY ILONA

HÍREK

Dr. Halász Előd, a JATE Német nyelv és irodalom tanszékének vezetője az Osztrák Kulturális Intézet meghívására októberben előadásokat tartott a bécsi és a salzburgi egyetemen.

A JATE Közművelődési Bizottsága a Collegium Artium Képzőművészeti szekciójának 25. évfordulója alkalmából október 27-én a tudományegyetem Béke épületének előadójában Vinkler László-émlékestet tartott. Megnyitót Cs. Pataj Mihály tanszék-vezető főiskolai tanár mondott, Lelkes István főiskolai adjunktus pedig méltatta a nemrég elhunyt művész, főiskolai tanár munkásságát.

SZEGEDI EGYETEM

A József Attila Tudományegyetem, Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola MSZMP és KISZ-bizottságainak lapja

Felelős szerkesztő:
GRÓF ROZASzerkesztőség: 6720 Szeged,
Dugonics tér 12. Telefon: 12-119

Megjelenik havonta kétszer
Ára: 1,80 forint. Előfizetési díj
egy évre 28,80 forint
Terjesztik az intézmények KISZ- és
szakszervezeti bizottságai
Kladja a Csongrád megyei Lapkiadó
Vállalat Szeged Tanácsköztársaság
útja 10. sz. 6740

Felelős kiadó: Kovács László igazgató
Szegedi Nyomda Szeged,
Bajcsy-Zsilinszky u. 28. 6720

1981. XI. 11. — 4688 —

Felelős vezető: Dobó József igazgató